

Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

redaktor naczelny:

radca prawny Andrzej Fortuna

redakcja:

Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

ul. Zawiszy Czarnego 6/1

80-433 Gdańsk

Nr wpisu do rejestru dzienników i czasopism: L.P. 1797

wydawca:

Andrzej Fortuna prowadzący

działalność gospodarczą pod nazwą

Kancelaria Radcy Prawnego FORTUNA

ul. Zawiszy Czarnego 6/1

80-433 Gdańsk

Biuletyn z 02.01.2020 r.

I. Zmiany w regulacjach

Wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokość minimalnej stawki godzinowej w 2020 r.

Z dniem 01 stycznia 2020 roku weszło w życie Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020 roku. Tym samym od dnia 01 stycznia 2020 roku minimalne wynagrodzenie wynosi kwotę 2.600,- zł brutto. Jest to wzrost o 350 zł, tj. o 15,6 proc. w porównaniu do 2019 roku. Zmianie ulega również minimalna stawka godzinowa - z 14,70 zł na 17 zł (§2 Rozporządzenia).

Dodatek za staż pracy bez wpływu na wynagrodzenie minimalne

W dniu 01 stycznia 2020 r. wchodzi w życie kolejna zmiana Ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, zgodnie z którą przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia pracownika nie uwzględnia się dodatku za staż pracy. Dotąd, jeśli pracownik zarabiał kwotę minimalną przy uwzględnieniu dodatku stażowego – nie powodowało to wzrostu jego wynagrodzenia zasadniczego. Obecnie zasada ta została zmieniona.

Stosownie do art. 1 pkt 10 Ustawy, dodatek za staż pracy to „dodatek do wynagrodzenia przysługujący pracownikowi z tytułu osiągnięcia ustalonego okresu zatrudnienia, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, układzie zbiorowym pracy, innym opartym na ustawie

porozumieniu zbiorowym, regulaminie wynagradzania, statucie określającym prawa i obowiązki stron stosunku pracy, umowie o pracę lub spółdzielczej umowie o pracę”.

„Mikrorachunek podatkowy”

W związku ze zmianami w przepisach ustawy – Ordynacja podatkowa od 1 stycznia 2020 r. każdy podmiot zobowiązany jest do regulowania należności podatkowych (PIT, CIT i VAT) poprzez wpłatę ww. podatków na rachunek urzędu skarbowego przy użyciu indywidualnego rachunku podatkowego identyfikującego podatnika lub płatnika (indywidualny rachunek podatkowy). Indywidualny rachunek podatnika generowany jest automatycznie poprzez stronę rządową <https://www.podatki.gov.pl/generator-mikrorachunku-podatkowego/> Powyższe wynika z wprowadzonego do ustawy art. 61b. Wprowadzenie tego rozwiązania ma na celu uproszczenie procedur poprzez przypisanie podatnikowi jednego, stałego, indywidualnego rachunku. Mikrorachunek można sprawdzić, korzystając z generatora na stronie Ministerstwa lub w dowolnym urzędzie skarbowym.

Co warto podkreślić, zwroty nadpłat podatków będą realizowane na dotychczasowych zasadach.

Wzrost kosztów uzyskania przychodu

Z dniem 1 stycznia 2020 roku wzrosły koszty uzyskania przychodów. Aktualnie koszty te wynoszą:

- a) 250 zł miesięcznie, a za rok podatkowy łącznie nie więcej niż 3000 zł - w przypadku uzyskiwania przychodów z tytułu jednego stosunku służbowego czy stosunku pracy,
- b) nie mogą przekroczyć łącznie 4500 zł za rok podatkowy - w przypadku gdy podatnik uzyskuje przychody równocześnie z tytułu więcej niż jednego stosunku służbowego czy stosunku pracy,
- c) wynoszą 300 zł miesięcznie, a za rok podatkowy łącznie nie więcej niż 3600 zł - w przypadku pracy poza miejscem zamieszkania, gdy podatnik nie uzyskuje dodatku za rozłąkę,
- d) nie mogą przekroczyć łącznie 5400 zł za rok podatkowy - w przypadku uzyskiwania przychodów z tytułu więcej niż jednego stosunku służbowego czy stosunku pracy poza miejscem zamieszkania, gdy podatnik nie uzyskuje dodatku za rozłąkę.

Powyższe stanowi ponad dwukrotny wzrost w stosunku do roku ubiegłego, gdyż do 31 grudnia 2019 roku koszty uzyskania przychodów za rok podatkowy wynosiły odpowiednio nie więcej niż 1335 zł, 2002,05 zł, 1668,72 zł oraz 2502,56 zł

Obniżenie stawki PIT do 17%

Zgodnie z ustawą z dnia 30 sierpnia 2019 roku o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw w art. 27 wprowadzono zmianę polegającą na obniżeniu stawki podatku z 18 na 17%. Zmiana ta obowiązuje od 1 stycznia 2020 r.

Zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (do dnia 31 grudnia 2019 roku ustawa nosiła nazwę ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych)

W ww. ustawie wprowadzono liczne modyfikacje. Zmiany te są efektem uchwalonej w dniu 19 lipca 2019 r. ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych. Poniżej niektóre z nich:

1. Nowelizacją zmieniono definicję odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych, wprowadzając rozróżnienie w zależności od tego, kto jest dłużnikiem. Zgodnie z wprowadzonym rozróżnieniem, przez odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych należy rozumieć:
  - a) w przypadku transakcji handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym - odsetki w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i ośmiu punktów procentowych,
  - b) w przypadku transakcji handlowych, w których dłużnikiem nie jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym - odsetki w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i dziesięciu punktów procentowych;
2. Do ustawy w art. 4 wprowadzono również definicje: podmiotu leczniczego, mikroprzedsiębiorcy, małego, średniego oraz dużego przedsiębiorcy
3. Wprowadzono regulację, zgodnie z którą od dnia 01 stycznia 2020 roku niemożliwe jest ustalenie terminu zapłaty przekraczającego 60 dni, jeżeli wierzycielem jest mikro-, mały

lub średni przedsiębiorca, zaś dłużnikiem duży przedsiębiorca. W przypadku określenia terminu w sposób niezgodny z ww. regulacją, wierzycielowi, który spełnił swoje świadczenie, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych.

4. Duży przedsiębiorca został zobowiązany do składania drugiej stronie transakcji handlowej oświadczenia o posiadaniu statusu dużego przedsiębiorcy, w formie, w jakiej jest zawierana transakcja handlowa, najpóźniej w momencie jej zawarcia.
5. Wyłączona została możliwość powoływania się na oświadczenie mikroprzedsiębiorcy, małego przedsiębiorcy oraz średniego przedsiębiorcy, że nie posiada takiego statusu, chyba że mimo dołożenia należytej staranności dłużnik nie wiedział o nieprawdziwości tego oświadczenia.
6. Art. 7 ust. 3a ustawy wprowadził możliwość odstąpienia przez wierzyciela od umowy albo jej wypowiedzenia, jeżeli termin zapłaty określony w umowie przekracza 120 dni. Jeśli wierzyciel wypowie umowę, przysługujące mu świadczenia pieniężne stają się wymagalne w terminie 7 dni od dnia wypowiedzenia umowy. Po upływie tego terminu wierzycielowi przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych.
7. Wprowadzone zostały także zmiany w zakresie zwrotu kosztów odzyskiwania należności. Nowa rekompensata za koszty odzyskiwania należności, w zależności od wartości świadczenia, stanowi równowartość kwoty:
  - 1) 40 euro - gdy wartość świadczenia pieniężnego nie przekracza 5000 złotych;
  - 2) 70 euro - gdy wartość świadczenia pieniężnego jest wyższa niż 5000 złotych, ale niższa niż 50 000 złotych;
  - 3) 100 euro - gdy wartość świadczenia pieniężnego jest równa lub wyższa od 50 000 złotych.Co istotne, przepisy w nowym brzmieniu znajdują zastosowanie do rekompensat, które stały się wymagalne po dniu 01 stycznia 2020 r.
8. Zgodnie z wprowadzonym art. 13a, na kierowników podatkowych grup kapitałowych, bez względu na wysokość osiągniętych przychodów oraz kierowników innych podatków, u których wartość przychodu uzyskana w roku podatkowym przekroczyła równowartość 50 mln euro, nałożony został obowiązek przekazywania drogą elektroniczną, ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku, sprawozdania o stosowanych przez te podmioty w poprzednim roku kalendarzowym terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Ustawa szczegółowo reguluje jakie dane musi zawierać sprawozdanie.
9. Postępowanie w sprawie nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych – jeśli w okresie 3 kolejnych miesięcy suma wartości świadczeń pieniężnych niespełnionych oraz spełnionych po terminie wynosi co najmniej 2.000.000 zł, wobec stron transakcji handlowych niebędących podmiotami publicznymi prowadzone jest

postępowanie przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Nadmierne opóźnianie się skutkuje nałożeniem kary pieniężnej w drodze decyzji administracyjnej.

Mały ZUS- Plus od 1 lutego 2020 roku

Od 1 lutego 2020 roku zacznie obowiązywać nowelizacja ustawy ubezpieczeniowej (ustawa z dnia 12 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej). Nowelizacja ta powoduje, iż zwiększeniu ulega grono przedsiębiorców, których będzie dotyczyć płacenie składek preferencyjnych.

Kluczowe znaczenie ma zmiana art. 18c ustawy. Zrezygnowano bowiem z ustalania progu wysokości przychodu przedsiębiorcy w poprzednim roku kalendarzowym umożliwiającego korzystanie z ulgi w oparciu o wskaźnik minimalnego wynagrodzenia na rzecz progu 120.000 zł stanowiącego przychód przedsiębiorcy za miniony rok kalendarzowy. Przedsiębiorca uzyskujący przychody poniżej wskazanej kwoty, będzie uprawniony do opłacania składek na preferencyjnych warunkach.

Ustawodawca przesądził też, że ustalenie podstawy wymiaru składek odbywać się będzie na podstawie dochodu przedsiębiorcy w ten sposób, iż przedsiębiorca będzie zobowiązany do pomnożenia przeciętnego miesięcznego dochodu z działalności gospodarczej uzyskanego w poprzednim roku kalendarzowym, obliczony według przepisów ustawy, przez współczynnik 0,5.

Warunkiem skorzystania z programu jest prowadzenie działalności co najmniej przez 60 dni w roku ubiegłym.

Przedsiębiorcy, którzy obecnie są uprawnieni i chcą korzystać z dotychczasowych preferencyjnych stawek winni zgłosić taką wolę do 8 stycznia br. Wolę korzystania z Małego ZUSu-Plus, uprawnieni do tej preferencji winni zgłosić do końca lutego br.

Zaliczka na PIT według wyższej stawki od miesiąca przekroczenia

Od 2020 roku zmienił się sposób obliczania zaliczki na poczet podatku dochodowego w momencie przekroczenia pierwszego progu podatkowego. Chodzi o kwotę 85.528 zł.

Wyliczenia podatkowe będą wyglądać następująco:

- w miesiącu przekroczenia wskazanego progu pracodawca powinien naliczyć podatek 17% od części dochodów, których wysokość nie przekracza pierwszego progu, natomiast od kwoty stanowiącej nadwyżkę powinien naliczyć 32% podatku;
  - w kolejnym miesiącu po przekroczeniu pierwszego progu zaliczki wyniosą 32% dochodu uzyskanego w danym miesiącu.
- Dotąd w miesiącu przekroczenia zaliczka była płacona według niższej stawki, a dopiero w kolejnym – według stawki wyższej.

Nowe formularze PIT

Od 01 stycznia 2020 r. zaczną obowiązywać także nowe wzory formularzy PIT. Minister Finansów w drodze rozporządzenia określił wzory takich formularzy jak m.in. PIT-11, PIT-8C, PIT-4R, PIT-8AR, PIT-6. Wzory te stosowane będą do przychodów, dochodów, strat mających miejsce do dnia 01 stycznia 2019 r.

Faktura tylko do paragonu z NIP

Od dnia 1 stycznia 2020 r., zgodnie z ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw, sprzedawca może wystawić nabywcy (podatnikowi VAT) fakturę do paragonu tylko jeśli paragon ten będzie zawierał NIP nabywcy. Kluczowe znaczenie ma w tym wypadku dodany do ustawy art. 106b ust. 5-7, zgodnie z którym *„w przypadku sprzedaży zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kasy rejestrującej potwierdzonej paragonem fiskalnym fakturę na rzecz podatnika podatku lub podatku od wartości dodanej wystawia się wyłącznie, jeżeli paragon potwierdzający dokonanie tej sprzedaży zawiera numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej (ust. 5). W przypadku stwierdzenia, że podatnik wystawił fakturę z naruszeniem ust. 5, organ podatkowy ustala temu podatnikowi dodatkowe zobowiązanie podatkowe w wysokości odpowiadającej 100% kwoty podatku wykazanego na tej fakturze. W stosunku do osób fizycznych, które za ten sam czyn ponoszą odpowiedzialność za wykroczenie skarbowe albo za przestępstwo skarbowe, dodatkowego zobowiązania podatkowego nie ustala się (ust. 6)”*.

Co warto podkreślić, wyżej wskazanych przepisów nie stosuje się do podatników świadczących usługi taksówek osobowych, z wyłączeniem wynajmu samochodów osobowych z kierowcą (ust. 7).

Szczegółowe objaśnienia dotyczące wystawiania faktur do paragonów można znaleźć na stronie rządowej: <https://www.gov.pl/web/finanse/zasady-wystawiania-faktur-do-paragonow-od-1-stycznia-2020-r>

Obowiązek stosowania ustawy o pracowniczych planach kapitałowych dla podmiotów zatrudniających co najmniej 50 osób

Od 1 stycznia 2020 r. także do podmiotów zatrudniających co najmniej 50 osób zastosowanie znajduje ustawa z dnia 04 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych. Kluczowe znaczenie ma tutaj art. 134 ust. 1 pkt 2. Jest to kolejna grupa podmiotów zobowiązanych do przystąpienia do PPK, po podmiotach zatrudniających 250 osób, które objęte zostały PPK od 1 lipca 2019 r.. Warto przy tym przypomnieć, iż zgodnie z art. 134 ust. 1 pkt 3 ustawy, w lipcu 2020 r. do powyższych dołączą również podmioty zatrudniające co najmniej 20 osób.

Zmiany w rozliczaniu wynagrodzeń dla młodych pracowników

Od sierpnia 2019 r., osoby do 26 roku życia zwolnione są z uiszczania podatku dochodowego od osób fizycznych. Do 31 grudnia 2019 r. młody pracownik zobowiązany był do złożenia oświadczenia o zwolnieniu przychodów od podatku i wystąpienia do pracodawcy z wnioskiem o niepobieranie zaliczek na podatek od uzyskiwanych przychodów. Od 01 stycznia 2020 r. cały mechanizm uległ odwróceniu. Wraz z nowym rokiem, pracodawca automatycznie ma obowiązek stosowania zwolnienia z PIT. Wynika to z art. 32 ust. 1g ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Młody pracownik, jeżeli okaże wolę pobierania zaliczki na PIT od jego wynagrodzenia będzie musiał złożyć stosowne oświadczenie.

Zgodnie ze wspomnianym przepisem: „Jeżeli podatnikłoży płatnikowi pisemny wniosek o pobór zaliczek bez stosowania zwolnienia od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148, płatnik pobiera zaliczki bez stosowania tego zwolnienia najpóźniej od miesiąca następującego po miesiącu, w którym otrzymał wniosek. Wniosek ten składa się odrębnie dla każdego roku podatkowego”.

Tzw. ulga na złe długi w podatku dochodowym

Od dnia 1 stycznia 2020 r. podatnicy PIT i CIT będą mogli skorzystać z tzw. ulgi na złe długi, która do tej pory dotyczyła podatników podatku VAT. Wierzyciel może obniżyć podstawę opodatkowania o wartość wierzytelności, jeśli nie zostanie ona uregulowana lub zbyta w ciągu 90 dni od dnia upływu terminu jej płatności, określonego w umowie lub na fakturze.

Jednocześnie dłużnik jest zobowiązany do podniesienia podstawy opodatkowania o kwotę której nie zapłacił. Celem regulacji jest likwidacja zatorów płatniczych firm i ułatwienie prowadzenia działalności gospodarczej.

Z drugiej strony, dłużnik będzie miał obowiązek podniesienia podstawy opodatkowania o kwotę, której nie zapłacił.

Kasy fiskalne online

Obowiązek posiadania kasy fiskalnej online został wprowadzony na mocy ustawy z dnia 15 marca 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy - Prawo o miarach.

Zgodnie z powyższą regulacją od stycznia 2020 r. obowiązani do wdrożenia kas fiskalnych online są świadczący usługi naprawy pojazdów silnikowych oraz motorowerów, w tym naprawy opon, ich zakładania, bieżnikowania i regenerowania, oraz w zakresie wymiany opon lub kół dla pojazdów silnikowych oraz motorowerów, a ponadto sprzedający benzynę silnikową, olej napędowy oraz gaz przeznaczony do napędu silników spalinowych.

W lipcu 2020 r. kolejna grupa podmiotów będzie zobowiązana do rejestracji sprzedaży przy użyciu kasy online.

Podwyżka akcyzy

Z dniem 01 stycznia 2020 r. weszła także w życie nowelizacja ustawy o podatku akcyzowym. Na jej mocy podwyżce ulegnie podatek akcyzowy m.in. na wyroby tytoniowe, czy alkoholowe. Nowa stawka podatku akcyzowego wynosi 10 procent.

Nowe uprawnienia policji w czasie przeprowadzania kontroli drogowych

Od dnia 01 stycznia 2020 roku rutynowe kontrole drogowe zostały rozszerzone o spisanie przebiegu pojazdu przez policjanta. Celem regulacji jest eliminacja zjawiska nieuczciwej zmiany przebiegu na liczniku samochodu. Funkcjonariusz ma również prawo sprawdzić stan i numer VIN aut sprowadzanych zza granicy i wprowadzić wyniki do Centralnej Ewidencji Pojazdów.

Obowiązki kierowcy związane ze zmianą licznika pojazdu

Jednym z zabiegów mających doprowadzić do wyeliminowania zjawiska „korekty” liczników pojazdów jest nałożenie na kierowców obowiązku stawienia się w Stacji Kontroli Pojazdów w przypadku wymiany licznika. Stan licznika będzie spisywany również w czasie przeglądu auta. Jeśli wystąpi konieczność wymiany licznika, np. w przypadku jego awarii, właściciel pojazdu ma obowiązek stawić się w Stacji Kontroli Pojazdów w ciągu 14 dni od wymiany licznika, aby niniejsza czynność została odpowiednio udokumentowana. Maksymalny koszt takiej usługi wynosi 100 zł.

Zmiany w wykazie oraz warunkach realizacji świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej

W dniu 13 listopada 2019 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 11 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej, wprowadzające zmiany w załączniku nr 1 do rozporządzenia, stanowiącym wykaz oraz warunki realizacji świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej.

Skierowanie na fizjoterapię w warunkach ambulatoryjnych oraz skierowanie na fizjoterapię w warunkach domowych wystawione przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i niezrealizowane do tego dnia zachowuje ważność i może być realizowane po tym dniu.

Zmiany w procedurze akredytacyjnej

W dniu 13 listopada 2019 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 11 października zmieniające rozporządzenie z dnia 31 sierpnia 2009 r. w sprawie procedury oceniającej spełnianie przez podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych standardów akredytacyjnych oraz wysokości opłat za jej przeprowadzenie.

Na mocy wprowadzonych zmian, harmonogram przeglądu podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych określa m.in. terminy struktury organizacyjnej podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych, zgodnej z wpisem do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

Zmieniona została także regulacja dotycząca skali punktowej, według której oceniany jest standard akredytacyjny.

Istotną zmianę stanowi zmiana regulacji dotyczącej opłaty za przeprowadzenie procedury oceniającej.

II. Orzecznictwo

Wykładnia umowy stanowiącej podstawę dochodzenia wynagrodzenia za świadczenie usług a moc wiążąca wyroku w sprawie o inną część przewidzianego tą umową wynagrodzenia za świadczenie usług

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 08 listopada 2019 r. sygn. akt III CZP 27/19

Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 08 listopada 2019 r., wykładnia umowy, na podstawie której powód dochodził wynagrodzenia za świadczenie usług, nie jest objęta mocą wiążącą wyroku (art. 365 § 1 k.p.c.) w sprawie o inną część przewidzianego tą umową wynagrodzenia za świadczenie usług.

Teza wymienionej uchwały wprowadziła swego rodzaju wyłom od dotychczasowej linii orzeczniczej. Do dnia dzisiejszego, stosownie do art. 365 § 1 k.p.c., sąd, który rozpoznawał nową sprawę między tymi samymi stronami miał w obowiązku przyjąć, iż kwestia już rozstrzygnięta kształtuje się w sposób jednakowy (przyjęty we wcześniejszym wyroku) i tym samym nie musiał on jej badać ponownie.

Poprzedzające uchwałę pytanie prawne brzmiało:

Czy prawomocne przesądzenie w wyroku wydanym we wcześniejszej sprawie, że powodowi nie należy się prowizja wynikająca z zawartej przez strony ramowej umowy o świadczenie usług w przypadku dobrowolnego spełnienia należności przez dłużnika pozwanego, w świetle art. 365 § 1 k.p.c. jest wiążące w kolejnej sprawie pomiędzy tymi samymi stronami, w której powód dochodzi prowizji w oparciu o te same postanowienia umowne od uregulowanych w ten sam sposób wierzytelności pozwanego będących przedmiotem tego samego zlecenia?

Sąd Najwyższy w odpowiedzi na to zapytanie stwierdził, że w przypadku różnych sporów o wynagrodzenie powstałych na tle tej samej umowy, w razie pojawienia się nowych okoliczności, rozstrzygnięcia w poszczególnych sprawach mogą być różne, a wykładnia umowy zastosowana w pierwszym sporze nie ma wówczas mocy wiążącej w sprawie o inną część wynagrodzenia z tej samej umowy.

Ogłoszenie upadłości a ustroj majątkowy pomiędzy małżonkami

Uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2019 r. sygn. akt III CZP 7/19

Sprawa dotyczyła ogłoszenia upadłości osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej (żony). Sędzia-komisarz ustalił, że do masy upadłości wchodziły udziały we współwłasności nieruchomości oraz we współwłasności samochodu, a także część wynagrodzenia za pracę. Mąż upadłej nie miał wiedzy o jej zobowiązaniach.

Sąd rozpoznając zażalenie na postanowienie sędziego – komisarza powziął wątpliwości dotyczące tego, czy majątek wspólny małżonków wchodzi do masy upadłości oraz ewentualnej dopuszczalności jego podziału.

Jak wskazał Sąd Najwyższy, zgodnie z art. 124 ust. 1 prawa upadłościowego, ogłoszenie upadłości powoduje powstanie pomiędzy małżonkami ustroju rozdzielności majątkowej. Majątek wspólny małżonków, którzy pozostawali w ustroju wspólności majątkowej, wchodzi w skład masy upadłości, a jego podział jest niedopuszczalny. Małżonek upadłego może jednak zgłosić swoją wierzytelność sędziemu – komisarzowi i w ten sposób dochodzić należności z tytułu udziału w majątku wspólnym.

Zgodnie zatem z podjętą uchwałą, cały majątek wchodzi do masy upadłości i nie może zostać podzielony stosownie do udziałów każdego ze współmałżonków. Zdaniem Sądu Najwyższego,

za takim rozstrzygnięciem przemawiają zarówno względy systemowe, interpretacja celowościowa ustawy, jak i aspekty praktyczne.

Sąd Najwyższy wskazał również na nowelizację prawa upadłościowego, która wejdzie w życie w dniu 24 marca 2020 r. Zgodnie z art. 2 ustawy, ujednolicona zostanie sytuacja małżonków byłych przedsiębiorców i konsumentów, którzy ogłosili upadłość. Sąd zwrócił uwagę, że celem postępowania upadłościowego w przypadku osób fizycznych jest ich oddłużenie, zaś w przypadku przedsiębiorców - maksymalne zaspokojenie wierzycieli. Ze względów praktycznych niedopuszczalny jest podział majątku w trakcie postępowania upadłościowego, gdyż doprowadziłoby to do spowolnienia i skomplikowania postępowania, a ponadto znacząco utrudniałoby zbywanie części udziałów i tym samym obniżało stopień zaspokajania wierzycieli.

Częściowa niekonstytucyjność przepisów regulujących odpowiedzialność finansową jednostek samorządu terytorialnego za stratę netto samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 listopada 2019 r. sygn. akt K 4/17

Trybunał Konstytucyjny zbadał sprawę wniosku o stwierdzenie zgodności z konstytucją art. 59 ustawy o działalności leczniczej, zgodnie z którym w sytuacji, gdy samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej nie może we własnym zakresie pokryć straty netto - stratę tę zobowiązany jest pokryć podmiot tworzący tenże zakład, chyba że zdecyduje się zlikwidować zakład.

W uzasadnieniu wniosku wskazano, że ww. regulacja nakłada na samorząd terytorialny obowiązek realizacji zadania publicznego i przenosi na samorząd obowiązek z zakresu polityki zdrowotnej państwa, którego realizacja powinna spoczywać na władzy centralnej.

Trybunał Konstytucyjny w pięcioosobowym składzie przychylił się do argumentacji wniosku, Trybunał wskazał, że jednostki samorządu centralnego, realizując zadania zlecone w postaci udzielania świadczeń opieki zdrowotnej, powinny z budżetu centralnego otrzymywać środki adekwatne do realizacji tychże zadań. Zdaniem Trybunału, problem niedofinansowania służby zdrowia ma charakter systemowy, a środki przekazywane przez Narodowy Fundusz Zdrowia są nieadekwatne do kosztów działalności szpitali. Gdyby Narodowy Fundusz Zdrowia refundował

całość udzielanych przez zakłady opieki zdrowotnej świadczeń, wówczas omawiana regulacja, obciążająca długami zakładów ich podmioty tworzące, byłaby uzasadniona.

Trybunał zatem uznał, że art. 59 ust. 2 ustawy, w zakresie, w jakim zobowiązuje podmiot tworzący samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej do pokrycia straty netto, stanowiącej ekonomiczny skutek wprowadzania przepisów powszechnie obowiązujących, wywołujących obligatoryjne skutki finansowe dla działania samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, jest niezgodny z Konstytucją. Przepis zatem w tym zakresie traci moc obowiązującą po upływie 18 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, tj. od dnia 28 listopada 2019 r.

Wynagrodzenie należne tylko za pas niezbędny do eksploatacji urządzeń przesyłowych

Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 5 grudnia 2019 r. sygn. akt III CZP 20/19

Sprawa dotyczyła wniosku o ustanowienie służebności za wynagrodzeniem w pasie eksploatacyjnym oraz w dodatkowym pasie technicznym, w którym - z uwagi na posadowienie sieci przesyłowej - właściciel nie mógł wznosić obiektów ani urządzeń trwale związanych z gruntem. W I instancji Sąd zasądził od przedsiębiorstwa przesyłowego na rzecz właściciela nieruchomości wynagrodzenie, przyjmując za podstawę jego wyliczenia zarówno pas eksploatacyjny jak i pas techniczny. Sąd I instancji wskazał, że w jego ocenie służebność przesyłu obejmuje również strefę oddziaływania gazociągu, strefę bezpieczeństwa, zatem także obszar zakazu zabudowy.

Sąd II instancji, rozpatrujący apelację przedsiębiorstwa przesyłowego, skierował do Sądu Najwyższego pytania prawne, czy służebność przesyłu obejmuje tylko uprawnienie przedsiębiorcy do działań dotyczących nieruchomości obciążonej, czy także inne ograniczenia związane z oddziaływaniem linii przesyłowej, w tym ograniczenia właściciela w prawie zabudowy w strefie kontrolowanej określonej w przepisach administracyjnych, a jeśli tylko uprawnienie do działań dotyczących nieruchomości obciążonej, to czy wynagrodzenie powinno rekompensować uciążliwość oddziaływania linii przesyłowej wykraczające poza pas eksploatacji.

Sąd Najwyższy wprawdzie odmówił podjęcia uchwały w przedmiotowej sprawie, jednak wskazał, że służebność przesyłu obejmuje wyłącznie pas niezbędny do eksploatacji urządzeń przesyłowych, a objęcie służebnością szerszego zakresu stanowi wyjątek. Za podstawę do obliczenia wynagrodzenia z tytułu ustanowienia służebności należy przyjąć szerokość pasa eksploatacyjnego. Jeśli przedsiębiorca przesyłowy wyjątkowo wykracza poza szerokość niniejszego pasa, możliwe jest żądanie wynagrodzenia, jednak co do zasady wynagrodzenie za ustanowienie służebności nie obejmuje wynagrodzenia, przysługującego właścicielowi nieruchomości za ograniczenia w strefie kontrolowanej, bowiem z tego tytułu właściciel może dochodzić odszkodowania na podstawie przepisów o planowaniu przestrzennym.

Obciążenie właściciela podatkiem od gruntów pod liniami

Uchwała siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 grudnia 2019 r. sygn. akt II FPS 3/19

Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego wystąpił z wnioskiem o podjęcie uchwały abstrakcyjnej rozstrzygającej, czy przedsiębiorstwo energetyczne jest - stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170, ze zm.) - podatnikiem podatku od nieruchomości obciążonym podatkiem od tych gruntów, w związku z zawarciem z Lasami Państwowymi umowy umożliwiającej wykonywanie służebności przesyłu na gruntach Skarbu Państwa znajdujących się pod zarządem Lasów Państwowych.

W uzasadnieniu wniosku wskazano, że wątpliwości budzi, czy umowy o ustanowienie służebności przesyłu powodują przeniesienie posiadania na przedsiębiorców przesyłowych energii, a tym samym czy powodują przeniesienie obowiązku podatkowego. Z uwagi na istniejące w orzecznictwie rozbieżności, pojawiła się potrzeba rozstrzygnięcia powyższej kwestii.

W dniu 9 grudnia 2019 r. Naczelny Sąd Administracyjny w składzie siedmiu sędziów podjął następującą uchwałę: *„Przedsiębiorca przesyłowy, który zawarł z Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe umowę o ustanowienie służebności przesyłu na gruntach Skarbu Państwa, znajdujących się w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, nie jest podatnikiem podatku od nieruchomości od tych gruntów w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2018 r.”.*

Styczeń 2020 r.

III. Warto pamiętać

Sankcje za dokonanie zapłaty na rachunek spoza białej listy podatników VAT

Przypominamy, że od dnia 01 stycznia 2020 r. dokonanie zapłaty za fakturę opiewającą na kwotę w wysokości powyżej 15.000 zł na rachunek spoza tzw. białej listy podatników powoduje utratę możliwości zaliczenia wpłaty do kosztów uzyskania przychodów, a także naraża na ryzyko poniesienia odpowiedzialności solidarnej z kontrahentem za jego zaległości podatkowe. Więcej na ten temat znajdziecie Państwo w Biuletynie z dnia 22 listopada 2019 r.

Umowa o prowadzenie Pracowniczych Planów Kapitałowych a przekazywanie adresu e-mail i numeru telefonu wybranej instytucji finansowej

Obowiązkiem pracodawcy jest pozyskanie od uczestnika Pracowniczych Planów Kapitałowych danych osobowych takich jak adres poczty elektronicznej oraz numer telefonu i przekazanie tych danych do wybranej instytucji finansowej, z którą pracodawca zawiera umowę o prowadzenie Pracowniczych Planów Kapitałowych. Ww. dane identyfikują uczestnika Pracowniczych Planów Kapitałowych i stanowią załącznik do umowy o prowadzenie Pracowniczych Planów Kapitałowych.

Ustawodawca w art. 22¹ kodeksu pracy uregulował kwestię danych, jakich pracodawca może żądać od osoby ubiegającej się o zatrudnienie oraz od pracownika. Do danych tych należą m.in. imię (imiona) i nazwisko, data urodzenia, wykształcenie, przebieg dotychczasowego zatrudnienia, adres zamieszkania, numer PESEL. W § 4 ustawodawca zastrzegł jednak możliwość żądania przez pracodawcę innych danych, jeśli jest to niezbędne do zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisów. Zgodnie z ustawą o Pracowniczych Planach Kapitałowych, do takich obowiązków należy właśnie zawarcie umowy o prowadzenie Pracowniczych Planów Kapitałowych, co wiąże się z koniecznością pozyskania od pracownika numeru telefonu i adresu poczty elektronicznej. Istotny pozostaje cel przetwarzania takich danych – tym celem musi być jedynie przekazanie danych do wybranej instytucji finansowej.

Należy pamiętać, że pracownik nie ma obowiązku podania ww. danych. Ich przekazanie pracodawcy jest dobrowolne. Jeśli zaś pracownik udostępni pracodawcy swój numer telefonu i adres e-mail, jednak nie wyrazi zgody na ich przetwarzanie, pracodawca ma prawo do ich

przetwarzania na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c ogólnego rozporządzenia o ochronie danych. Niniejszy przepis uprawnia administratora do przetwarzania danych osobowych, gdy jest to niezbędne do wypełniania ciążącego na nim obowiązku prawnego.

Ograniczenia w zakresie treści reklam suplementów diety

W dniu 25 listopada 2019 roku, w ramach prac Okrągłego Stołu Mediów, pomiędzy nadawcami telewizyjnymi (m.in. TVP, Polsat, TVN Discovery Polska) a producentami suplementów diety (organizacjami zrzeszającymi producentów m.in. Polfarmed) doszło do zawarcia porozumienia w kwestii reklamowania suplementów diety. Porozumienie obowiązuje od dnia 1 grudnia 2019 r. i dotyczy wszystkich reklam emitowanych od dnia 1 stycznia 2020 r.

Istotą porozumienia jest zaprzestanie wprowadzaniu konsumentów w błąd, co do leczniczych właściwości i zastosowania leczniczego suplementów diety. Wprowadzaniu w błąd sprzyjało wykorzystywanie w reklamach wizerunku osób odbieranych lub mogących być odebrane jako lekarze bądź inni przedstawiciele służby zdrowia. W ramach podpisanej samoregulacji ustalono, że reklamy suplementów diety nie mogą przedstawiać wizerunku osób kojarzonych z wykonywaniem szeroko rozumianych zawodów medycznych.

Wprowadzone zostały również ograniczenia co do samej treści reklam. Reklamy środków suplementujących nie mogą sugerować, że spożycie suplementu może zastąpić zrównoważoną dietę, nie mogą posługiwać się nazwami nieistniejących chorób, nie mogą być łączone z reklamą leków, ani odwoływać się do wyników badań, bez wyraźnego wskazania ich źródła. Reklamowany suplement musi być jako suplement wyraźnie oznaczony. Strony zgodnie ustaliły, że spoty promocyjne suplementów diety nie będą nadawane bezpośrednio przed lub po audycjach i programach dla dzieci.